

ПІДСУМКОВА ПРОМІЖНА РОБОТА

7 клас, I семестр

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Картка роботи

Галузь	Історична (ГІО)
Тип роботи	Проміжна підсумкова
Клас	7
Семестр	I
Період проведення	листопад, грудень
Час	40 хв
Кількість завдань	11
Стандарт	Державний стандарт базової середньої освіти, 2020
Групи результатів	<p>ГІО 1. Історико-хронологічне мислення, орієнтація в історичному часі, встановлення причиново-наслідкових зв'язків між подіями, явищами і процесами, діяльністю людей та її результатами в часі, виявлення змін і тяглості в житті суспільства.</p> <p>ГІО 2. Геопросторове мислення, орієнтація в соціально-історичному просторі, виявлення взаємозалежності в розвитку суспільства, господарства, культури і навколишнього середовища.</p> <p>ГІО 3. Критичне мислення, робота з різними джерелами інформації та формулювання історично обґрунтованих питань</p> <p>ГІО 4. Системне мислення, виявлення взаємопов'язаності, взаємозалежності та взаємовпливу історичних подій, явищ, процесів, постатей у контексті відповідних епох; розуміння множинності трактувань минулого і сучасного та зіставлення їх інтерпретацій</p> <p>ГІО 5. Усвідомлення власної гідності, діяльність з урахуванням власних прав і свободи, повага до прав</p>

	і гідності інших осіб, толерантність, протидія виявам дискримінації та нерівного ставлення. ГІО 6. Дотримання демократичних принципів, конструктивна взаємодія з друзями, спільнотою закладу освіти, місцевою громадою і суспільством загалом, залучення до розв'язання локальних, загальнонаціональних і глобальних проблем.
Предмет / курс	Історія України
Модельна програма	Модельна навчальна програма «Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.)
Деталізація теми	Русь-Україна у другій половині XI – першій половині XIII ст.

Використання роботи

Проміжну підсумкову роботу доцільно використовувати як цілісний інструмент у 7 класі (орієнтовно **листопад-грудень**).

Робота виконується в **паперовому форматі**. Завдання передбачають надання відповіді шляхом вибору однієї або кількох відповідей, встановлення хронологічної послідовності чи відповідності, а також аналіз та надання відкритої відповіді до певних ситуацій.

Можливо створення в одному із цифрових середовищ для проведення оцінювань електронної версії роботи.

Зміст роботи

Завдання роботи відповідають **Державному стандарту базової середньої освіти 2020 року** (ДСБСО-2020) й охоплюють найважливіші змістові теми, вивчені у першому семестрі 8 класу. У документі “Завдання” кожне завдання схарактеризоване за орієнтирами для оцінювання на кінець предметного циклу навчання [9 ГІО].

Загалом робота дає змогу оцінити рівень сформованості знань, навичок, умінь і ставлень, що передбачені для оцінювання такими орієнтирами ДСБСО-2020:

ГР1

- пов'язує події, явища, процеси з певними історичними періодами [9 ГІО 1.1.2],
- визначає і розмежовує історичні періоди (епохи) за характерними ознаками [9 ГІО 1.3.1],
- аналізує взаємовпливи історичних подій, явищ, процесів, вчинків історичних осіб [9 ГІО 1.2.1],

- визначає просторові (територіальні) межі історичних подій, явищ і процесів; встановлює залежності між історичним та географічним просторами [9 ГІО 2.1.1]

ГР2

- визначає та характеризує причинно-наслідкові зв'язки між подіями, явищами, процесами в часі та просторі [9 ГІО 1.3.2],
- визначає локальний, регіональний, національний і глобальний виміри історичних подій, явищ і процесів [9 ГІО 2.1.2],
- пояснює вплив різних чинників на формування громадського простору [9 ГІО 2.3.1]

ГР3

- пояснює вплив різних чинників на формування громадського простору [9 ГІО 2.3.1]

Робота специфікована за модельною навчальною програмою Модельна навчальна програма «Історія України. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Бурлака О. В., Желіба О. В., Павловська-Кравчук В. А., Худобець О. А., Черкас Б. В., Щупак І. Я.). Втім, завдання, запропоновані в роботі, відповідають будь-якій модельній освітній програмі **історичної освітньої галузі** для предмета **Історія України**.

УВАГА!

У разі, якщо певне завдання роботи виходить за межі програмового матеріалу, який опрацювали учні / учениці, це завдання доцільно замінити іншим - ідентичним за всіма характеристиками, крім змістового. Важливість розроблення саме ідентичного завдання забезпечить збереження цілісності роботи як інструменту оцінювання.

Для розроблення ідентичного завдання варто скористатися документом “Task_description”, де наведено всі параметри завдання, яке потребує заміни. До речі, цей опис можна також використати для створення ідентичних варіантів блоків або всієї роботи загалом.

Структура роботи

Робота складається з **2 субтестів (А, В)**, які відрізняються за типами завдань.

Субтест А

Завдання закритого типу з вибором однієї правильної відповіді.

- кількість завдань: 5
- максимальна кількість балів: 5 (1 бал за кожну правильну задачу)
- перевіряють: знання дат, термінів, персоналій, подій; уміння орієнтуватися в історичному часі та просторі (ГР1).

Завдання на вибір кількох правильних відповідей, встановлення відповідності, встановлення послідовності.

- кількість завдань: 5
- максимальна кількість балів: 10 (по 2 бали за кожне завдання)
- перевіряють: уміння працювати з інформацією історичного змісту, аналізувати джерела, встановлювати логічні зв'язки (ГР2).

Субтест В

Завдання відкритого типу з короткою або розгорнутою відповіддю.

- кількість завдань: 2
- максимальна кількість балів: 4 (по 2 бали)
- перевіряють: уміння аргументувати, формулювати висновки, висловлювати власну громадянську позицію (ГР3).

Завдання — це структурні елементи блоків, що різняться за типом, видом, різновидом, когнітивною й статистичною складністю, стосунком до стимулу.

Стимул – це матеріал, який необхідно опрацювати в певний спосіб, щоб далі виконати завдання, які його стосуються. Стимул може передбачати виконання навіть одного завдання.

У роботі запропоновано **завдання кількох типів і різновидів** (див. таблицю), що допомагає оцінити як знання учнівства, так і більш складні вміння, зокрема й практичні навички роботи в цифровому середовищі.

Різновиди завдань у роботі

Тип	Різновид	№ завдання
Закрите завдання (Selected-response)	Завдання з вибором однієї правильної відповіді	1-4, 10.1.
	Завдання на встановлення послідовності	5
	Завдання на встановлення відповідності	6,7
	Завдання з вибором кількох правильних відповідей (з вказаною кількістю правильних відповідей)	8, 9
Відкрите завдання (constructed response)	Завдання з розгорнутою короткою відповіддю	10.2 - 11

Час на виконання роботи

На виконання всіх завдань відведено **40 хв**, з яких 15 хв на виконання завдань відкритого типу (10-11), решта часу — на інші блоки завдань.

Визначений час включає як безпосереднє виконання завдань, так і ознайомлення з інструкціями.

Перевірка відповідей і нарахування балів

Загальні підходи й докладна характеристика процедури перевірки відповідей на кожне завдання і виставлення підсумкової оцінки в шкалі 1 – 12 визначені в документі “Оцінювання роботи”.

Важливо! За виконання одного завдання учень / учениця може отримати бали за однією або кількома групами результатів. Це дещо ускладнює проведення процедури перевірки й оцінювання, оскільки передбачає постійний контроль щодо нарахування балів за виконання конкретних елементів завдання.

Процедура перевірки залежатиме від моделі проведення оцінювання.

У разі виконання учнівством завдань **на папері** (крім тих, які необхідно виконати з реальним обладнанням) варто скористатися бланками, запропонованими в документі “Оцінювання роботи”.

У разі проведення оцінювання на комп’ютерній основі доцільно використати зібрані системою дані щодо закритих завдань, а вручну перевірити лише завдання, які передбачають оцінювання за рубриками або чеклістами.

Після перевірки відповідей учня / учениці набрані ним / нею бали переводять у шкалу 1 – 12 (ГР1 та ГР2) відповідно до Схем переведення для кожної групи результатів. Оскільки кількість “сирих” балів, якими оцінено завдання за цими двома групами результатів, збігається з кількістю балів у шкалі 1 – 12, схема переведення для пропонованої роботи не потрібна. Щодо ГР3, то її не можна повністю оцінити завданнями, важливо враховувати поведінкові практики учнівства.

Список використаних джерел

1. Рисунок 1. *Монета*. Примітка. Джерело:
<https://encrypted-tbn0.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcScEjr0CR6DLX9Y01mdldpuyIwcdygvZ0wu2P3gcWbeqVJWxc1Z3w4CdOg3VSHk7UX65k&usqp=CAU>
2. Рисунок 2. *Спасо-Преображенського собор*. Примітка. Джерело:
https://images.unian.net/photos/2024_07/thumb_files/1000_545_1721992124-6277.jpg
3. Рисунок 3. *Карта №1*. Примітка. Джерело:
https://naurok-test2.nyc3.digitaloceanspaces.com/uploads/test/1043068/2372661/262062_1690962756.png
4. Рисунок 4. *Портретне зображення*. Примітка. Джерело:
<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/3/3e/Izbornik.jpg>